

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 1. jula 2024. godine
Br.Ref.:RK 2457/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima br. KI237/23 i KI269/23

Podnosilac

Ilir Mulhaxha

U slučaju KI 237/23, ocena ustavnosti odluke [br. 54/2023] Ministarstva pravde, od 28.februara 2023. godine i, odluke [DPL.br. 01/2023] Disciplinske komisije za privatne izvršitelje, od 23.februara 2023. godine

U slučaju, KI 269/23, ocena ustavnosti rešenja [ARJ 112/2023] Vrhovnog suda Kosova od 17. avgusta 2023.godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija, i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Ilir Mulhaxha iz Peći (u daljem tekstu: podnosilac zahteva). Podnosioca zahteva zastupaju, Yll Zekaja i Jeton Hasani, advokati iz Prištine (u daljem tekstu zastupnici podnosioca).

Osporena odluka

2. Podnosilac je pred Ustavnim Sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) podneo dva zahteva, i to zahtev KI 237/23 i zahtev KI 269/23.
3. U zahtevu KI 237/23, podnosilac osporava odluku [br. 54/2023] Ministarstva pravde od 28.februara 2023. godine i, odluku [DPL.br. 01/2023] Disciplinske komisije za Privatne izvršitelje od 23.februara 2023. godine.
4. U zahtevu KI 269/23, podnosilac zahteva osporava rešenje [ARJ 112/2023] Vrhovnog suda od 17.avgusta 2023.godine, u vezi sa rešenjem [AA.br. 240/2023], Apelacionog suda od 24 aprila 2023.godine i rešenjem [A.br. 586/2023] Osnovnog suda od 24.marta 2023.godine.

Predmetna stvar

5. Predmetna stvar u zahtevu KI 237/23 je ocena ustavnosti osporenih odluka kojima se navodno, podnosiocu zahteva povređuju prava i osnovne slobode koje su zagantovane članom 31. [Pravo na pravično suđenje], članom 36. [Pravo na privatnost], članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6 (Pravo na pravično suđenje) i članom 8 (Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
6. Predmetna stvar u zahtevu KI 269/23 je ustavna ocena sporenih rešenja redovnih sudova kojima se navodno podnosiocu zahteva povređuju prava i slobode garantovane članom 31. [Pravo na pravično suđenje] Ustava, kao i članom 6 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
7. Podnosilac u oba zahteva traži i uvođenje privremene mere, navodeći: *“Zahtevam od suda da usvoji privremenu meru, tako da obustavi pravna dejstva osporenih odluka (DPL.br. 01/2023 Disciplinske komisije i br. 54/2023 Ministarstva pravde) do konačne odluke suda”*.

Pravni osnov

8. Zahtev je zasnovan na stavu 4 člana 21. [Opšta načela], stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka], i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 [Podnošenje podnesaka i odgovora] i pravilima 44 (Zahtev za uvođenje privremene mere), 45 (Odlučivanje po zahtevu za uvođenje privremene mere), 32 (Spajanje i razdvajanje podneska) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

9. Dana 25.oktobra 2023. godine, zastupnici podnosioca zahteva, podneli su prvi zahtev Sudu koji je Sud registrovao sa oznakom KI 237/23.
10. Dana 30.oktobra 2023. godine, predsednica Suda, je Odlukom [GJR.KI237/23] imenovala sudiju Selvete Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
11. Dana 7. novembra 2023. godine, Sud je obavestio zastupnike podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njih da Sudu dostave presudu Vrhovnog suda. Istog dana, Sud je jednu kopiju zahteva poslao Vrhovnom sudu.
12. Dana 23.novembra 2023.godine, zastupnici podnosioca zahteva su sudu dostavili presudu Vrhovnog suda.
13. Dana 6.decembra 2023.godine, zastupnici podnosioca zahteva su podneli drugi zahtev Sudu, u kome su tražili da Sud ignoriše prvi podneti zahtev KI 237/23, a da novopodneti zahtev uzme u razmatranje. Sud je drugi zahtev registrovao sa oznakom KI 269/23.
14. Dana 20.decembra 2023.godine, predsednica Suda je naredbom [Urdh. KI237/23, KI269/23], naložila spajanje zahteva KI269/23, sa zahtevom KI237/23, pri tome sudija izvestilac i sastav veća su ostali isti kao u prvom registrovanom zahtevu KI237/23. Sud je takođe obavestio podnosioca o registraciji zahteva kao i odluci da se zahtev KI 269/23 pripoji zahtevu KI 237/23.
15. Dana 16.januara 2024 godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva, kao i o odluci da se zahtev KI 269/23 pripoji zahtevu KI 237/23.
16. Dana 28. maja 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

17. Pre nego što Sud navede činjenice konkretnog slučaja mora da objasni suštinu slučaja koji je prethodio postupku pred redovnim sudovima, kako bi činjenično stanje bilo jasnije.

i) Administrativni postupak

18. Iz spisa predmeta proizilazi, da je podnosilac zahteva određeni vremenski period obavljao dužnost privatnog izvršitelja. Dana 29.decembra.2022. godine, podnosilac zahteva je na osnovu predlog kompanije „Steel Comodies“, iz Republika Bugarske, pokrenuo izvršni postupak prema Društvenom preduzeću „NewCo Lamkos Steel“ L.L.C, koje je bilo u postupku likvidacije. Tom prilikom je izvršnim nalogom za transfer [br. P.br 001/20] iz Centralne banke Kosova sa bankarskog računa Društvenog preduzeća „NewCo Lamkos Steel“ L.L.C., transferisani novčani iznos od 3,500,632.50 €, na račun privatnog izvršitelja (podnosioca zahteva). Imajući to u vidu Kosovska agencija za privatizaciju (u nastavku teksta: KAP), je 06.januara 2023. godine, podnela zahtev Ministru pravde i Komori privatnih izvršitelja u kome je tražila pokretanje disciplinskog postupka protiv podnosioca zahteva. U zahtevu KAP je navela da je privatni izvršitelj povodom donošenja Naloga za transfer [br. P.br 001/20], a koji je usvojen od Centralne banke i time dozvolila izvršenje-

transfer od 3,500,632.50 €, izvršio je protivzakonite radnje koja su u potpunoj suprotnosti sa pravnim aktima i sudskom praksom u vezi sa sprovođenjem/izvršenjem administrativnih, sudskih odluka, uključujući i arbitraže kada je slučaj sa fondovima Društvenih preduzeća u likvidaciji. Time je shodno navodima KAP, učinjeno, ne samo da je to u suprotnosti sa Pravnim uputstvom Posebne komore Vrhovnog suda [C-IV-14-1607] od 15. oktobra 2015. godine, već i u suprotnosti sa članom 10. Aneksa Zakona br. 04/L-034 o KAP-u i Pojašnjenjem Ustavnog suda sa [ref. 1010/II/nk] od 23. maja 2011. godine. Takođe, da je u ovom slučaju, privatni izvršitelj prekršio Zakon br. 04/L-034 o KAP-u, donoseći Nalog za blokiranje bankarskog računa Društvenog Preduzeća „New Co Lamkos“.

19. Dana 23.februara 2023. godine, Disciplinska komisija za privatne izvršitelje je donela odluku [DPL.br. 01/2023], u kojoj je navela, da je podnosilac zahteva odgovoran za disciplinsku povredu, jer tokom obavljanja izvršnih radnji u okviru njegove aktivnosti, nije se pridržavao zakona u predmetu izvršenja [P.br. 001/2020], *“tako da se istom izriče disciplinska mera, Razrešenje sa dužnosti”*.
20. Dana 28.februara 2023. godine Ministarstvo pravde je donelo odluku [Br. 54/2023] kojom je potvrdilo odluku [br. DPL.01/2023], Disciplinske komisije za privatne izvršitelje.

ii) Sudski postupci

21. Podnosilac zahteva je pred Osnovnim sudom pokrenuo tužbeni zahtev protiv Ministarstva pravde i Disciplinske komisije za privatne izvršitelje u kome je tražio, **i)** poništenje odluka [br. 54/2023] od 28.februara 2023. godine i [DPL.br. 01/2023] od 23.februara 2023. godine, i **ii)** odlaganje njihovog izvršenja do okončanje sudskog postupka u meritumu.
22. Dakle, ono što Sud nalazi jeste, da je podnosilac zahteva pokrenuo dva sudska postupka svojim tužbenim zahtevom. Sud dakle nalazi da su sudovi odlučili isključivo po pitanju drugog tužbenog zahteva odnosno po pitanju, **ii)** odlaganja izvršenja odluke Ministarstva pravde i Disciplinske komisije za privatne izvršitelje, a ne i po pitanju suštine predmetne tužbe u vezi sa poništenjem osporenih odluka.
23. Imajući to u vidu Sud će u nastavku predstaviti isključivo činjenicno stanje u vezi sa sudskim postupkom koji su redovni sudovi vodilo po pitanju **ii)** odlaganja izvršenja odluka Ministarstva pravde i Disciplinske komisije za privatne izvršitelje.

Sudski postupka povodom odlaganje izvršenja odluka Ministarstva pravde i Disciplinske komisije za privatne izvršitelje

24. Podnosilac zahteva je u tužbenom predlogu za odlaganje izvršenja odluka Ministarstva pravde i Disciplinske komisije za privatne izvršitelje, naveo da se njemu „*nanosi nepopravljiva šteta jer sa ne odlaganjem izvršenja ove osporene odluke, on stavlja u milosti Ministarstva pravde, tako da će se svi izvršni predmeti uzeti od njega i preneti nekom drugom izvršitelju. Na ovaj način, tužilac nema mogućnosti za vraćanje ovih predmeta i ako se poništi osporena odluka. Prema tome, kao posledica prenosa predmeta i kao posledica ne obavljanja ove delatnosti, tužilac trpi štetu zbog nemogućnosti realizacije prihoda iz ove delatnosti.*“
25. Dana 24.marta 2023.godine Osnovni sud je doneo rešenje [A.br. 586/2023], kojim je zahtev za odlaganjem izvršenja odluka [br. 54/2023] Ministarstva pravde i [DPL.br

01/2023], Disciplinske komisije za privatne izvršitelje, odbio kao neosnovan, pri tome navodeći:

“Sud je utvrdio da tvrdnje tužioca/predlagača su ne argumentirane sa konkretnim dokazima i kao takve su nedovoljne i neubedljive za usvajanje zahteva za odlaganje izvršenja pobijane odluke, zbog činjenice jer se nisu ispunili kumulativno zakonski uslovi za odlaganje izvršena odluke, tužba se odnosi u činjenice koje se odnose na glavno pitanje, za koje sud će odlučiti po meriti nakon izvođenja dokaza i razmatranja tužbenog zahteva za poništenje osporene odluke, ali koja nisu sa uticajem za ocenu poverljivosti zahteva za odlaganje izvršenja osporene odluke. Tužilac nije argumentirao da bi izvršenje nanelo štetu tužiocu koja će se teško nadoknaditi, dok odlaganje nije u suprotnosti sa javnim interesom, niti će odlaganje naneti neku veću štetu protivničkoj strani, odnosno zainteresiranom licu, jer zahtev za odlaganje izvršenja se mora argumentirati po realnim osnovama nanošenja nepopravljive štete [...]”.

„[...] sud je uzeo u obzir i javni interes a koji bi se mogao ugroziti više kao posledica nastavljanja obavljanja aktivnosti i ako bi pobijane odluke rezultirale na kraju postupka kao pravične i zakonite odluke, onda naneta šteta će biti veća za javni interes, [...]”.

26. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na rešenje [A.br. 586/2023], Osnovnog suda, navodeći pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava.
27. Dana 24. aprila 2023. godine, Apelacioni sud je doneo rešenje [AA.br. 240/2023], koji je odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva pri čemu je potvrdio rešenje [A.br. 586/2023] Osnovnog suda.
28. U obrazloženju rešenja [AA.br. 240/2023], Apelacioni sud je naveo:

„[...] prema oceni Žalbenog veća, u konkretnom slučaju se nisu ispunili kumulativno uslovi za odlaganje izvršenja odluka određeno sa članom 22. stav 2, Zakona o upravnim sporovima, i polazeći iz takvog stanja stvari, u potpunosti prihvati kao pravičnim i zakonitim takav zaključak prvostepenog suda.

„[...] članom 22. stav 2, Zakona o upravnim sporovima je određeno da odlaganje izvršenja odluke može se vršiti ako bi izvršenje administrativnog akta nanelo tužiocu štetu koja se teško može renovirati, dok odlaganje nije u suprotnosti sa javnim interesom, niti će odlaganje nanelo neku štetu protivničkoj stranki, odnosno zainteresiranom licu. U konkretnom slučaju, tužilac-predlagač, sa uloženom žalbom zahteva odlaganje izvršenja administrativnih akata sa obrazloženjem da „tužilac u obavljanju njegove delatnosti kao privatni izvršitelj, ostvario je znatan prihod od zakonite aktivnosti. Odnoseći se Obrascu godišnje deklaracije i plaćanja za porez na prihode [...]”.

„[...] tužilac-predlagač nije pružio dokaze da bi utvrdio ispunjavanje tri uslova predviđenih kumulativno za odlaganje izvršenja osporene odluke, kao što se određuje sa članom 22. stav 2, Zakona o upravnim sporovima. Ovo zbog činjenice jer zahtev za odlaganje izvršenja odluka, uglavnom je podržano u činjenice i dokaze koje se odnose sa glavnim pitanjem, odnosno predmetom tužbenog zahteva tužioca, za koje će sud odlučiti u meriti nakon izvođenja dokaza i razmatranja tužbe za poništenje osporenih odluka, ali koja sada nisu sa uticajem za ocenjivanje poverljivosti zahteva za odlaganje izvršenja odluka. Tako da, sud u slučaju odlučivanja prema tužbi tužioca, nalazi da su odluke tužene

nezakonite, onda bilo koja eventualna šteta naneta prema tužiocu može se računati i može se nadoknaditi.“

29. Podnosilac zaheva podneo je Vrhovnom sudu predlog za vanrednim razmatranjem rešenja [AA.br. 240/2023] Apelacionog suda od 24.aprila.2023. godine, navodeći povrede odredaba parničnog postupka kao i povrede materijalnog prava.
30. Dana 17.avgusta 2023.godine, Vrhovni sud je doneo rešenje [ARJ.br. 112/2023], kojim je odbio predlog podnosioca zahteva za vanrednim razmatranjem rešenja [AA.br. 240/2023] Apelacionog suda od 24.aprila 2023. godine.
31. U obrazloženju rešenja Vrhovni sud je *inter alia* naveo:

- a) U odnosu na ispunjenost uslova propisanim članom 22 stava 2 ZUS, zaključak Vrhovnog suda je bio:

„članom 22. predviđa se da, po zahtevu tužioca, organ čiji se akt izvršava, odnosno organ nadležan za izvršavanje, može da odloži izvršenje do konačnog sudskog rešenja ako rešenje nanese štetu tužiocu koji teško bi mogao da se renovira a odlaženje nije protivno javnom interesu, niti odlaganjem ne nanese veća nenaknadiva šteta protivničkoj strani, odnosno zainteresovanom licu. Dok sa odredbom člana 22. stav 6, istog zakona, određuje se da, tužilac može tražiti i od suda odlaganje izvršenje osporenog akta sve do donošenja sudskog rešenja prema stavu 2. istoga člana.

Prema oceni ovog suda, tužilac nije uspeo da dokaže sa ubedljivim dokazima podršku njegovog zahteva, da bi se ne izvršenjem odluke administrativnog organa nanela šteta koja će teško biti renovirana, da odlaganje-obustava izvršenja osporene odluke nije u suprotnosti sa javnim interesom i da odlaganje neće mu naneti nepopravljivu ili veliku štetu protivničkoj stranki-protiv predlagaču, odnosno zainteresiranoj strani. Dakle, [...] nisu se ispunili zakonski uslovi koji se predviđaju u članu 22. ZUS-a, kumulativno [...]

- b) U odnosu na navod podnosioca da Apelacioni i Osnovni sud nisu pažljivo razmotrili dokaze, i da rešenja nisu obrazložena shodo članu 6 EKLJP, Vrhovni sud je zaključio:

„Argumenti i dokazi u koje se poziva tužilac u zahtev za vanrednim preispitivanjem odluke kao i u žalbi pri prvostepenom sudu u predlogu za odlaganje, i na osnovu kojih tvrdi da mu se nanosi šteta koja će se teško renovirati,[...] veće odbija kao ne održive i sa uticajem da odlučuje drugačije od onog što je odlučeno od sudova nižih stepeni, jer ova potraživanja nisu poverljiva i argumentirana sa konkretnim dokazima i činjenicama, na osnovu kojih se dokazuje da se tužiocu nanosi šteta koja će se teško renovirati, do odlučivanja u meriti stvari ...“

Tvrdnja da odluka nije obrazložena i ne podudara se sa sadržajem spisa predmeta, veće Vrhovnog suda je u potpunosti razmotrio u zakonske osnove i ocenio da nisu održive i osnovane jer su podneta na deklarativan način i uopšteno, ne zasnivajući se u dokaze i održive argumente da se odlučuje drugačije u ovoj stvari od onog odlučenog od sudova nižih stepeni. Tako da, ne proizilazi da odluke sudova nižih stepeni nisu dovoljno obrazložene sa odbijanjem predloga tužioca da se odlaže izvršenje odluka tuženog organa do odlučivanje u merite.“

Navodi podnosioca

Navodi podnosioca zahteva u vezi zahtevom KI 237/23

32. Podnosilac u vezi sa zahtevom KI 237/23 je naveo da se odlukom Ministarstva pravde [br. 54/2023] i, odlukom [DPL.br. 01/2023] Disciplinske komisije za privatne izvršitelje, njemu povređuju prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično suđenje], članom 36. [Pravo na privatnost] članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava, kao i članom 6 (Pravo na pravično suđenje) i članom 8 (Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) EKLJP.

i) *Navodi o povredama članova Ustava i EKLJP*

33. Povredu člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, podnosilac zahteva opravdava navodom da se u disciplinskom postupku prema njemu nisu primenjivale garancije člana 6. EKLJP-a. Konkretnije da „Disciplinska komisija, pored ostalog je trebalo da bude nezavisna i nepristrasna u odlučivanju. Disciplinska komisija nije bila takva. Iako su se takvi nedostaci mogli odstraniti ako bi kasnija kontrola tog mešanja učinilo od jednog sudskog organa sa punom nadležnošću i da ispuni sve garancije člana 6, takva kontrola se nije dogodila u konkretnom slučaju, takođe i zbog pravnih sredstava na raspolaganju koja nisu bila efektivna za podnosioca, kao što su razrađena gore u odgovarajućem delu. Tako da, pitanje koje se postavlja u konkretnom slučaju je ako je sama po sebi, Disciplinska komisija ispunila garancije iz člana 6 (1), odnosno da bude nezavisni i nepristrasni „sud“, zasnovan po zakonu“.
34. Povredu člana 36 Ustava u vezi sa članom 8 EKLJP, podnosilac zahteva opravdava navodom „da je njegovo razrešenje sa dužnosti osporenim odlukama dovelo do toga da on u početku ima ozbiljne posledice, posebno zbog pogoršanja njegovog finansijskog stanja. Da on ostvari znatne prihode od njegovog posla kao privatni izvršitelj (poslednjih godina, oko 20,000 € mesečno), i sa njegovim razrešenjem se pogoršalo ekstremno njegovo materijalno blagostanje i životni standard koji je imao on i njegova porodica pre mešanja javnih vlasti“.
35. Dakle, podnosilac zahteva smatra da je osporenim odlukama bilo mešanja u njegovo pravo za poštovanje privatnog života, ali da, kao i u svakom drugom slučaju, „mešanje mora, 1) da bude osnovan u zakon, 2) da prati legitimnu svrhu, kao i 3) da bude potrebno u jednom demokratskom društvu. Međutim podnosilac smatra da u njegovom slučaju „Mešanje na pravo za poštovanje privatnog života podnosioca, u konkretnom slučaju nije bilo „u skladu sa zakonom“, iz sledećih razloga. Kao što smo gore pomenuli, ovaj izraz ne podrazumeva jednostavno da mešanje bude osnovano u zakon, već ono se referiše i kvalitetu zakona, koji mora da bude jasan, pristupačan i predvidljiv, kako bi

omogućilo pojedincima da postupaju poštujući zakon i da im bude jasno da pod kojim uslovim i okolnosti, javne vlasti mogu uticati na njihova prava...“.

36. Podnosilac zahteva takođe navodi i povredu člana 49 Ustava, a nju dovodi u vezu sa činjenicom da „Ustav Kosova garantuje pravo na rad i obavljanje profesije bez obzira na posledice koje je mogli imati razrešenje sa dužnosti u privatnom životu, kao i bez obzira a prag ozbiljnosti koje je moglo doneti pomenuto mešanje. Dakle, prema Ustavu Kosova, svaka radnja javnih vlasti koje krši pravo na rad i obavljanje profesije, smatraće se mešanje, donoseći iza sebe odgovarajuće ustavne implikacije.“

Navodi podnosioca zahteva u vezi zahtevom KI 269/23

37. Podnosilac u vezi sa zahtevom KI 269/23 je naveo da se osporenim rešenjima redovnih sudova njemu povređuje ustavna prava garantovana članom 31. Ustava [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
38. U prilog povrede člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, podnosilac zahteva smatra da se „osporenim rešenjem krše garancije iz člana 6. stav 1. jer nema dovoljno obrazloženja, uprkos jasnim ustavnim zahtevima. Odluka Vrhovnog suda (kao i ona nižih nivoa) samo veoma uopšteno i apstraktno govori o tome kako podnosilac zahteva nije dovoljno argumentovao i sa ubedljivim dokazima da su uslovi Zakona o upravnim sporovima za odlaganje izvršenja odluke su ispunjeni. Osporeno rešenje ne daje nikakvo značajno i ubedljivo obrazloženje zašto podnosilac zahteva nije uspeo da dokaže ubedljivim dokazima da su ispunjeni svi kumulativni uslovi iz člana 22. Zakona o upravnim sporovima.“

Navodi u vezi sa zahtevom za uvođenje privremene mere

39. Shodno tvrdnji podnosioca zahteva „privremena mera u ovoj stvari ne samo da je potrebna radi sprečavanja štete i nepopravljivih opasnosti za podnosioca kao što je argumentirano u zahtev, već određivanje privremene mere je i u javnom interesu. Posebno je u javnom interesu da jedna slobodna profesija na Kosovu, kao što je od privatnog izvršitelja, ne ocrnjuje od izvršnih institucija na takav način, potpuno proizvoljan i jasno neustavno, bez minimalne garancije za njihov nezavisni rad“.
40. Podnosilac se obraća Sudu sa zahtevom, I. da njegov zahtev proglasi prihvatljivim, II. da konstatuje da je bilo povrede člana 36. Ustava [Pravo na privatnost] u vezi sa članom 8. EKLJP-; člana 31. Ustava [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 6. EKLJP-; i člana 49. Ustava [Pravo na rad i obavljanje profesije]; III. Da proglasi nevažeću odluku DPL.br. 01/2023 Disciplinske komisije za privatne izvršitelje, kao i odluku br. 54/2023 Ministarstva pravde.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. „Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*
3. *Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštititi privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.*

[...]"

Član 36 **[Pravo na Privatnost]**

- "1. Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, nepovredivost stana i tajnost pisama, telefona i drugih sredstava opštenja.*
- 2. Kontrola bilo kojeg stana ili drugih privatnih prostorija, neophodna radi vođenja istrage o zločinu, se mogu sprovoditi samo do neophodnog stepena i samo na osnovu sudske odluke, nakon objašnjenja razloga neophodnosti takve kontrole. Odstupanje od ovog pravila je dozvoljeno ako je neophodno zakonitog lišavanja slobode počinioca krivičnog djela, prikupljanja dokaza koji se mogu izgubiti ili u slučaju otklanjanja neposredne i ozbiljne opasnosti po ljude ili imovinu, na zakonom propisan način. Sud je dužan da odobri ovakva dela na retroaktivan način.*
- 3. Tajnost pisama, telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja je neotuđivo pravo. Ovo pravo se može uskratiti samo privremeno i na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili zaštitu zemlje, na zakonom propisan način.*
- 4. Svako lice ima pravo na zaštitu ličnih podataka. Prikupljanje, držanje, pristup, ispravka i korišćenje istih je regulisano zakonom."*

Član 49 **[Pravo na Rad i Obavljanje Profesije]**

- "1. Garantuje se pravo na rad.*
- 2. Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mjesto."*

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6. **(Pravo na pravično suđenje)**

„1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.“

Član 8
(Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života)

1. "Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.
2. Javna vlast se ne meša u uživanje ovog prava, osim ako je takvo mešanje predviđeno zakonom, i ako je to nužna mera u demokratskom društvu, u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti i ekonomske dobrobiti zemlje, sprečavanja nereda ili sprečavanja zločina, zaštite zdravlja i morala, ili zaštite prava i sloboda drugih."

Zakon br. 03/L-202 o upravnim sporovima

Član 22

[...]

2. Po zahtevu tužioca, organ čiji se akt izvršava, odnosno organ nadležan za izvršavanje, može da odloži izvršenje do konačnog sudskog rešenja ako rešenje nanese štetu tužiocu koji teško bi mogao da se renovira a odlaganje nije protivno javnom interesu, niti odlaganjem ne nanese veća nenaknadiva šteta protivničkoj strani, odnosno zainteresovanom licu."

[...]

Zakon br. 03/L- 006 o Parničnom postupku

160
[bez naslova]
[...]

- "160.4 Obrazloženje presude sadrži: zahteve stranki, činjenice koje su podneli, i predloženi dokazi, koje je od tih činjenica potvrdio, zašto i kako je potvrdio te činjenice ,a ako ih je potvrdio putem dokaza koje je dokaze koristio i kako je njih vrednovao.
- 160.5 Sud posebno navodi koje odredbe materijalnog prava je primenio prilikom odlučivanja o zahtevima stranki. Kada postoji potreba sud se izjašnjava i u vezi sa stavovima stranki o pravnoj osnovi spora, kao i o predlozima i njihovim pobijanjima, o kojima sud nije dala obrazloženje za odluke koje je ranije doneo tokom sudskog procesa."

Razlozi zbog kojih može da se pobije presuda

182
[bez naslova]

[...]

- "n) ukoliko presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati a posebno ukoliko je dispozitiv presude nerazumnjiv ili kontradiktoran, po sebi ili sa razlozima presude, ili ukoliko presuda nema uopšte razloga ili u njoj nisu uopšte navedeni razlozi odlučnih činjenica , ili su ti razlozi nejasni, ili kontradiktorni ili ukoliko o odlučnim činjenicama postoje protivrečnosti između onoga što se u razlogu presude navodi o sadržaju dokumenta ili zapisnika o podacima datim u postupku i samih tih dokumenata ili zapisnika;"

Ocena prihvatljivosti zahteva

41. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovnikom.
42. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, kojima je utvrđeno:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

43. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, kojima je propisano:

Član 47.

(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.

(Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

44. Sud takođe razmatra da li su ispunjeni uslovi propisani u članu 49. [Rokovi] Zakona i pravilu 34 [Kriterijum o prihvatljivosti], stavu (1) (b) Poslovnika. Oni propisuju sledeće:

Član 49. Zakona

[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

Pravilo 34 Poslovnika

[Kriterijum o prihvatljivosti]

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke;

[...]”.

45. Međutim, Sud pre nego što nastavi sa daljim procesuiranjem oba zahteva mora da navede činjenicu, da je podnosilac zahteva kada je podneo drugi zahtev KI269/23, u njemu je između ostalog tražio da „Sud ignoriše porethodi zahtev“, odnosno zahtev koji je je Sud registrovao sa oznakom KI237/23.
46. Sud napominje da u pravilu 31. 1. [Povlačenje stranaka iz postupka] Poslovnika stoji;
„Podnosilac/teljka može povući zahtev u bilo kom trenutku pre razmatranja i donošenja odluke suda.
47. Međutim i pored postojanja mogućnosti povlačenja zahteva, sam deklarativni zahtev podnosioca nije dovoljan da Sud postupi po njemu. Shodno tome, Sud će u nastavku pojedinačno sagledati oba podneta zahteva.
48. U prilog tome, kako bi Sud nastavi dalje sa analizom zahteva KI 237/23 i KI 269/23 mora i da utvrdi, da li je podnosilac zahteva iscrpeo sva pravna sredstva, u svakom podnetom zahtevu pojedinačno, kao što je to propisano pravilom 34 stavom 1. b) poslovnika. Te samim tim Sud će pojedinačno sagledati i ovaj proceduralni aspekt podnetih zahteva.

Ocena ispunjenosti uslova zahteva KI 237/23 u vezi sa ispunjenošću uslova člana 113.7 Ustava, člana 47. Zakona i tačke (b) stava (1) pravila 34 Poslovnika,

49. Sud podseća da pravilo o iscrpljivanju pravnih sredstava prema članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona i pravilu 34 (1) (b) Poslovnika, obavezuje one koji žele da svoj slučaj podnesu Ustavnom sudu prvo moraju da iskoriste delotvorna pravna sredstva dostupna u skladu sa zakonom protiv osporene presude ili odluke.
50. U prilog tome, Sud prvo ističe da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim zbog neiscrpljenja pravnih sredstava. Tačnije, na osnovu člana 113. Ustava, stavom 2 člana 47. Zakona i tačkom (b) stava (1) pravila 34 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim, ukoliko tokom preliminarne procene zaključi da podneti zahtev očigledno ne ispunjava proceduralne uslove podnošenja, kao što je propisano članom 47. Zakona i tačkom (b) stava (1) pravila 34 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika.
51. Upravo sa tim u vezi Sud navodi, da su uslovi za ocenu da li su ispunjene obaveze za iscrpljivanje svih „delotvornih pravnih sredstava“ dobro definisane u praksi ESLJP u skladu sa kojom je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, Sud obavezan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
52. Sud podseća da praksa ESLJP-a i ovog Suda poznaje tri kategorije slučajeva kada se podneti zahtev može proglasiti neprihvatljivim za razmatranjem zbog neiscrpljenja pravnih sredstava, a oni su; **i)** “proceduralno neiscrpljenje”, (vidi, slučajeve ESLJP [Civet protiv Francuske](#) [Vv], br. 29340/95, presuda od 28. septembar 1999. godine, stav 41; Komisija za ljudska prava, [Dornbach protiv Federalne Republike Nemačke](#), br. 11258/84, odluka od 7. jula 1986. godine, stav 5; [Demopoulos i drugi protiv Turske](#) [Vv], br.

46113/99, odluka stavovi 69. i 97), **ii**) “suštinsko neiscrpljenje” (vidi slučajeve ESLJP [Haxhia protiv Albanije](#), br. 29861/03, presuda od 8. oktobra 2013. godine, stavovi 149 i 152; [Castells protiv Španije](#), br. 11798/85, presuda od 23. aprila 1992. godine, stav 32; [Ahmet Sadik protiv Grčke](#), br. 18877/91, presuda od 15. novembra 1996. godine, stav 33; [Gäfgen protiv Nemačke](#) [Vv], br. 22978/05, presuda od 1. juna 2010. godine, stavovi 142, 144. i 146), i, **iii**) “preuranjen zahtev”, (vidi slučajeve ESLJP [Bilsena ŠAHMAN protiv Bosne i Hercegovine](#), br. 40110/16, odluka od 25. aprila 2017. godine; [Mirazović protiv Bosne i Hercegovine](#), br. 13628/03, odluka od 16. maja 2006. godine).

53. U konkretnom slučaju Sud je iz činjeničnog stanja zaključio, da je podnosilac zahteva podneo tužbeni zahteva Osnovnom sudu u kome je tražio poništenje odluke [br. 54/2023] Ministarstva pravde od 28.februara 2023. godine i odluke [DPL.br. 01/2023] Disciplinske komisije za privatne izvršitelje od 23.februara 2023. godine, u vezi sa njegovim razrešenjem sa dužnosti privatnog izvršitelja a, koji on upravo osporava u svom zahtevu. Isto tako, Sud je iz navoda u zahtevu zaključio da povredu članova ustava i EKLJP, podnosilac zahteva dovodi isključivo u vezi sa ovim odlukama.
54. Međutim, Sud podseća da se sudski postupak u vezi sa poništenjem odluka [br. 54/2023] Ministarstva pravde i [DPL.br. 01/2023] Disciplinske komisije za privatne izvršitelje, trenutno nalazi u fazi razmatranja pred redovnim sudovima, i da će upravo osporene odluke ciju ustavnost podnosilac zahteva pred ovim sudom, biti i predmet kontorle i ocene redovnih sudova.
55. Na ovaj način, redovnim sudovima se pruža mogućnost da isprave greške kroz redovne sudske postupke pre nego što slučaj dođe do Ustavnog suda. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci izraženoj u članu 32. Ustava i članu 13. EKLJP-a, da u domaćem zakonodavstvu postoje pravna sredstva koja redovni sudovi mogu koristiti u vezi sa navodnom povredom, bez obzira na to da li su odredbe EKLJP-a ugrađene u nacionalno pravo ili ne (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a, [Aksoy protiv Turske](#), presuda od 18. decembra 1996. godine, stav 51).
56. U prilog iznesenom, Sud podseća da upravo načelo iscrpljenosti pravnih sredstava znači da mehanizam za zaštitu ustavnih prava koji je uspostavio Ustavni sud treba da bude supsidijaran u odnosu na redovni pravosudni sistem koji štiti ljudska prava (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a [Handyside protiv Ujedinjenog Kraljevstva](#), presuda EKLJP-a od 7. decembra 1976. godine, stav 48).
57. Dakle dovodeći u vezu navedene principe i načela sa činjeničnim stanjem zahteva, proizilazi da je više nego očigledno da u konkretnom slučaju redovni sudovi još uvek nisu odlučili po pitanju poništenja osporenih odluka, a koje podnosilac u zahtevu dovodi u vezu sa povredom njegovih ustavnih prava i sloboda.
58. Stoga, u okolnostima ovog slučaja, na osnovu načela subsidijarnosti, Sud je obavezan da zahtev KI 237/23 podnosioca proglasi neprihvatljivim, kao preuranjen, zato što nisu iscrpljena delotvorna pravna sredstva u njegovom slučaju, odnosno da nisu ispunjeni uslovi pravla 34 stava 1 b) poslovnika, kako bi sud ovaj zahtev podnosioca uzeo u razmatranje.
59. Imajući to u vidu Sud konstatuje da se pred redovnim sudovima još uvek vodi sudski postupak koji je pokrenuo podnosilac zahteva u kome je tražio poništenje osporenih odluka. Time se konkretan zahtev podnosioca kvalifikuje kao zahtev kategorije **iii**)

“preuranjen zahtev”, a što je u skladu i sa pomenutom praksom ESLJP (vidi konkretne slučajeve ESLJP Bilsena ŠAHMAN protiv Bosne i Hercegovine, br. 40110/16, odluka od 25. aprila 2017. godine; Mirazović protiv Bosne i Hercegovine, br. 13628/03, odluka od 16. maja 2006. godine).

60. Imajući to u vidu Sud nalazi da se zahtev KI 237/23 podnosioca zahteva kvalifikuje kao “preuranjen zahtev”, te shodno tome on se odbacuje shodno članu 47. Zakona i tački (b) stava (1) pravila 34 Poslovnika.

Ocena ispunjenosti uslova zahteva KI 269/23 u vezi sa ispunjenošću uslova član 113.7 Ustava, člana 47. Zakona i tačke (b) stava (1) pravila 34 Poslovnika

61. Sud sagledavajući da li je zahtev KI269/23 podnosioca ispunio propisane uslove u vezi sa iscrpljenošću pravnih sredstava, nalazi da podnosilac u pomenutom zahtevu osporava sudski postupak koji je pokrenuo pred Osnovnim sudom u kome je tražio, **ii**) odlaganje izvršenja odluke [br. 54/2023] Ministarstva pravde od 28.februara 2023. godine i odluke [DPL.br. 01/2023] Disciplinske komisije za privatne izvršitelje od 23.februara 2023. godine, u vezi sa njegovim razrešenjem sa dužnosti privatnog izvršitelja do okončanja sudskog postupka u meritumu.
62. Sud nalazi da je taj postupak zaavršen rešenjem [ARJ 112/2023] Vrhovnog suda od 17.avgusta .2023.godine. Shodno tome proizilazi da je podnosilac u zahtevu KI 269/23 iscrpeo sva zakonom propisana pravna sredstva shodno zahtevima člana 47. Zakona i tački (b) stava (1) pravila 34 Poslovnika, što omogućava Sudu da nastavi sa daljim postupkom analize navoda podnosioca.
63. Dakle Sud u pogledu ispunjenosti navedenih kriterijuma zahteva KI 269/23, ocenjuje da je podnosilac zahteva: (i) ovlašćeno lice, u smislu člana 113.7. Ustava; (ii) osporava ustavnost rešenja [ARJ 112/2023] Vrhovnog suda od 17.avgusta .2023.godine; (iii) da je iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva, shodno članu 113.7 Ustava i članu 47.2 Zakona; (iv) da je precizirao Ustavom zagarantovana prava za koja tvrdi da su povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona; i (v) da je podneo zahtev u zakonskom roku od 4. (četiri) meseca, kako je predviđeno članom 49. Zakona.
64. Pored ovih gore navedenih kriterijuma, Sud takodje razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti utvrđene u stavu (2) pravila 34. (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika o radu. Pravilo 34 (2) Poslovnika utvrđuje kriterijume na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući kriterijum da zahtev nije očigledno neosnovan. Ovo pravilo izričito utvrđuje sledeće:

Pravilo 34.
(Kriterijum o prihvatljivosti)

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan, kada podnosilac/ teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.”

65. Gore pomenuto pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućuje docnjenjem da proglasi zahteve neprihvatljivim iz

razloga koji se vežu sa meritumom slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegove osnovanosti, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, kako je propisano u stavu (2.) pravila 34. Poslovnika o radu (vidi slučajeve Suda [KIO4/21](#), sa podnositeljskom zahteva [Nexhmije Makolli](#), rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 25. i [KI29/20](#), podnosilac zahteva „[Kosovska Banka](#)“ [DD Beograd](#), rešenje o neprihvatljivosti od 11. jula 2023. godine, stav 61.; i [KI122/22](#), podnosilac zahteva [Ilaz Rrahmani](#), rešenje o neprihvatljivosti od 5. jula 2023. godine, stav 38.).

66. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, na osnovu sudske prakse ESLJP-a i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „*očigledno neosnovan*“ u celini ili samo u odnosu na konkretan navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, mi ćemo ove navode nazivati kao „*očigledno neosnovanim navodima*“ i na osnovu sudske prakse ESLJP-a, oni su kategorisani u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji se kategorišu kao navodi „*četvrtog stepena*“; (ii) navodi koji su kategorisani sa „*očiglednim ili evidentnim nedostatkom kršenja prava*“; (iii) „*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*“ navodi; i na kraju „*zbunjujući i nejasni*“ navodi (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a [Kemmachev protiv Francuske](#), zahtev br. 17621/91, kategorija (i); [Mentzen protiv Letonije](#), zahtev br. [71074/01](#), kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), zahtev br. 4241/03, kategorija (iii)).
67. Sud, navodi da će tokom ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, tokom ocene da li su navodi podnosioca zahteva očigledno neosnovan na osnovu Ustava, prvo će se podsetiti na suštinu slučaja na koji se odnosi ovaj zahtev i relevantni navodi podnosioca zahteva. U oceni takvih navoda, Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, član koji obavezuje Sud da protumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom u skladu sa sudskim odlukama ESLJP-a.
68. Sud podseća da su redovni sudovi u konkretnom postupku koji podnosilac zahteva osporava odlučivali isključivo po tužbenom predlogu u vezi sa **ii)** odlaganjem izvršenja odluke [br. 54/2023] Ministarstva pravde od 28.februara 2023. godine i odluke [DPL.br. 01/2023] Disciplinske komisije za privatne izvršitelje od 23.februara 2023. godine, sve do okončanja glavnog tužbenog zahteva u vezi sa njihovom zakonitošću.
69. Na osnovu toga proizilazi da predlog za odlaganjem izvršenja odluka spada u delokrug „*prethodnog postupka*“. Shodno tome, Sud će oceniti da li je član 31. Ustava, u odnosu na član 6. EKLJP, primenljiv u okolnostima slučaja podnosioca zahteva.
70. U ovom specifičnom kontekstu, Sud primećuje da je pitanje primenljivosti člana 6. EKLJP-a u prethodnom postupku EKLJP tumačila kroz svoju sudsku praksu, prema kojoj je Sud, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači ljudska prava i osnovne slobode zagarantovane Ustavom.

71. Sud takođe ističe da su kriterijumi za primenljivost člana 31. Ustava u vezi sa prethodnim postupcima u upravnom postupku utvrđeni i u slučajevima ovog suda, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve [KI195/20](#), sa podnosiocem zahteva *Aigars Kesengfelds*, presuda od 29. marta 2021. godine; [KI 75/21](#), sa podnosiocima zahteva „*Abrazen DOO*“, „*Energy Development Group Kosova DOO*“, „*Alsi & Co. Kosovo DOO*“ i „*Building Construction DOO*“, presuda od 19. januara 2022. godine; [KI202/21](#), sa podnosiocem zahteva *Kelkos Energy DOO*, presuda od 29. septembra 2022. godine i [KI143/22](#) sa podnosiocem zahteva *Hidroenergji DOO*, presuda od 15. decembra 2022. godine. Opšta načela koje je Sud primenio u gore navedenim odlukama zasnovani su na slučaju ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine.
72. Na osnovu prakse EKLJP-a, Sud ističe da sve mere bezbednosti ili privremene mere ne utvrđuju građanska prava ili obaveze i da bi se član 6. EKLJP smatrao primenljivim, EKLJP je utvrdio kriterijume na osnovu kojih se mora se proceniti primenljivost člana 6. EKLJP-a u „*prethodnom postupku*“ (vidi slučaj ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, gore citirano, stavovi 83-86).
73. Prema kriterijumima utvrđenim u predmetu *Micallef protiv Malte*, koje je i ovaj Sud prihvatio kroz svoju sudsku praksu:
- i) prvo, dotično pravo mora biti „*građansko*“ u smislu EKLJP-a, kako u sudskom razmatranju tako i u postupcima u vezi sa merom bezbednosti, u okviru autonomnog značenja ovog pojma prema članu 6. EKLJP-a; i
 - ii) drugo, ovaj postupak mora efikasno utvrditi relevantno građansko pravo. Kad god se privremena mera može smatrati delotvornom za utvrđivanje građanskog prava ili obaveze u pitanju, bez obzira na vreme njenog trajanja, član 6 će biti primenljiv. (vidi, u ovom kontekstu slučaj ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, citiran iznad, stavovi 84 i 85 i reference koje su tu pomenute).
74. Shodno tome, da bi utvrdio da li se član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP primenjuje u konkretnom slučaju, Sud će se pozvati na opšta načela utvrđena kroz sudsku praksu ESLJP-a i Suda u pogledu primenljivosti procesnih garancija člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a, a zatim će iste primeniti u okolnostima konkretnog slučaja.
75. Sud podseća da je u okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva pokrenuo sudski postupka tužbenim zahtevom, u kome je tražio, **i)** poništenje odluka [br. 54/2023] od 28.februara 2023. godine i [DPL.br. 01/2023]od 23.februara 2023. godine, i **ii)** odlaganje njihovog izvršenja do okončanje sudskog postupka u meritumu
76. S tim u vezi Sud prvobitno primećuje da je suština predmetnog prava u glavnom postupku (razmatranje merituma) vezana sa zakonitošću odluka u vezi sa njegovim „*Razrešenjem sa dužnosti*“, kao i njihovim poništenjem. S tim u vezi, Sud primećuje da predmetno pravo kako u meritumu tako i u prethodnom postupku u okolnostima konkretnog slučaja obuhvata pravo građanskog karaktera.
77. Drugo, Sud takođe primećuje da pitanje o odlaganja sprovođenja odluka [br. 54/2023] od 28.februara 2023. godine i [DPL.br. 01/2023]od 23.februara 2023. godine, u stvari efektivno utvrđuje predmetno građansko pravo.

78. Shodno tome, uzimajući u obzir pravo uključeno u „*prethodnim postupcima*“, odnosno privremenu meru i njenu odlučujuću prirodu za predmetno građansko pravo, Sud nalazi da okolnosti konkretnog slučaja ispunjavaju kriterijume za primenu procesnih garancija oličenih u članu 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a. Kao rezultat toga, Sud nalazi da je zahtev podnosioca zahteva *rationae materie* u skladu sa Ustavom.
79. Shodno tome, Sud sagledavajući konkretnije navode podnosioca zahteva u kontekstu povrede člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, nalazi da podnosilac navedene povrede Ustava i EKLJP dovodi u vezu sa „*nedostatkom dovoljnog obrazloženja u odlukama Vrhovnog suda kao i nižestepenih sudova koji samo veoma uopšteno i apstraktno govore o tome kako podnosilac zahteva nije dovoljno argumentovao i sa ubedljivim dokazima da su uslovi Zakona o upravnim sporovima za odlaganje izvršenja odluke ispunjeni.*“ Odnosno da osporena rešenja redovnih sudova ne daju nikakvo značajno i ubedljivo obrazloženje zašto podnosilac zahteva nije uspeo da dokaže ubedljivim dokazima da su ispunjeni svi kumulativni uslovi iz člana 22. stav 2 ZUS.
80. Dakle iz navoda podnosioca evidentno je da povredu prava na pravično suđenje on dovodi u vezu sa neobrazloženim rešenjima redovnih sudova. Shodno tome, Sud podseća da član 6. stav 1. obavezuje sudove da obrazlože svoje odluke, ali se on ne može tumačiti u tom smislu da nalaže da sud iscrpno odgovori na svaki izneti argument (vidi, predmet ESLJP-a, [*Van de Hurk protiv Holandije*](#), br. [16034/90](#), presuda od 19 aprila 1994, stav 61; [*García Ruiz protiv Španije*](#), br. [30544/96](#), presuda od 29 januara 1999, stav 26; [*Perez protiv Francuske*](#), br. [47287/99](#), presuda od 12 februara 2004, stav 81).
81. Pored toga, pravo na obrazloženu odluku predstavlja neodvojiv deo prava na pravično suđenje, koje obavezuje sudove da obrazlože svoje odluke zato što nedostatak dovoljnih i relevantnih razloga u sudskoj odluci može ukazivati, između ostalog, na arbitrarno sudsko odlučivanje. Međutim, to ne znači i obavezu sudova da detaljno odgovore na svaki argument koji stranke iznesu u postupku, odnosno u žalbama ili drugim odgovarajućim podnescima, već moraju odgovoriti na one argumente koji su ključni i odlučujući za donošenje odluke (vidi, ESLJP, [*Ajdarić protiv Hrvatske*](#), presuda od 13. decembra 2011. godine, aplikacija broj 20883/09, para 34).
82. Sud vraćajući se na suštinu navoda podnosioca zahteva i sagledavajući ih u kontekstu rešenja Osnovnog suda u vezi sa načinom na koji je on obrazložio neispunjenost uslova propisanih članom 22.2 ZUS, primećuje da jeste činjenica da je Osnovni sud svoje rešenje o odbijanju predloga za obustavu sprovođenja odluka zasnovao time da nisu kumulativno ispunjeni uslovi koji bi opravdali predlog podnosioca zahteva. U prilog tome Sud primećuje da se članom 22 stav 2 ZUS daje mogućnost podnosiocu zahteva da podnese zahtev za obustavu sprovođenja odluke, međutim istii član u stavu 2 ZUS, nalaže i obavezu podnosiocu predloga, da podnese i dovoljno ubedljive dokaze, kojima bi opravdao svoj predlog. Dakle time se obaveza podnošenja dokaza i argumenata prebaćuje kao njegova odgovornost u postupku dokazivanja neophodnosti da se njegov predlog za odlaganjem i usvoji.
83. Sud takođe nalazi da je podnosilac zahteva upravo postupio po zahtevima člana 22. stav 2 ZUS, predlažući dokaze, koji po njegovom mišljenju su dovoljni za usvajanje njegovog predloga. Međutim i pored te činjenice, kako Sud zapaža Osnovni sud je upravo prilikom procene dokaza došao do zaključka „*da su tvrdnje tužioca/predlagača ne argumentirane sa konkretnim dokazima i kao takvi su nedovoljni i neubedljivi za usvajanje zahteva za*

odlaganje izvršenja pobijane odluke, zbog činjenice jer se nisu ispunili kumulativno zakonski uslovi za odlaganje izvršena odluke”.

84. Sud podseća da je prema praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP i Ustavnog suda, zadatak ovih sudova nije da preispituju zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primene prava (vidi ESLJP *Pronina protiv Rusije*, odluka o dopustivosti od 30. juna 2005. godine, aplikacija broj 65167/01). Naime, Ustavni sud nije nadležan da supstituirá redovne sudove u proceni činjenica i dokaza, već je, to upravo zadatak redovnih sudova da ocene činjenice i dokaze koje su izveli (vidi ESLJP, *Thomas protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. maja 2005. godine, aplikacija broj 19354/02).
85. S tim u vezi Sud nalazi da je Osnovni sud upravo postupio u skladu sa navedenim principom ESLJP, pri čemu je ocenio dokaze i dokaznu građu koju je podnosilac zahteva podneo uz predlog za odlaganje odluka, pri čemu je i došao do zaključka, da tim dokazima podnosilac zahteva nije argumentirao da *“bi izvršenje nanelo štetu tužiocu koja će se teško nadoknaditi, dok odlaganje nije u suprotnosti sa javnim interesom, niti će odlaganje naneti neku veću štetu protivničkoj strani, odnosno zainteresiranom licu”*, jer zahtev za odlaganje izvršenja se mora argumentirati po realnim osnovama *„nanošenja nepopravljive štete, iznos koje je nenadoknativ u materijalnom i novčanom smislu, i da tužilac svoje tvrdnje referiše na finansijsku štetu.”*
86. Dakle iz navedenog objašnjenja dela rešenja Osnovnog suda, više je nego očigledno da se Osnovni sud detaljno upustio u ocenu ispunenosti propisanih uslova člana 22 stava 2 ZUS u vezi sa kvalitetom dokaza, pri tome zaključujući, da on (podnosilac zahteva) nije uspeo da dokazima ubedi Sud da bi sprovođenje odluke njemu proizvelo *“nepopravljivu štetu”*, odnosno da samo sprovođenje odluke njemu ne nanosi nenadoknativu štetu u materijalnom ili novčanom smislu, i to iz razloga kako Osnovni sud navodi, što ako na kraju sudskog postupka dođe do zaključka da su pobijane odluke protivzakonite, *“onda navodna šteta bi se mogla odrediti za kompenzaciju sa konačnom sudskom odlukom u zavisnosti od potraživanja u sudskom postupku”*.
87. Šta više, Osnovni sud je sagledao i pitanje da li bi sprovođenje odluke uticalo na javni interes kao i na budžet Kosova, kao deo kumulativnih uslova propisanih članom 22 stav 2 ZUS, kako podnosilac zahteva navodi, pri čemu je on javni interes doveo u vezi sa posledicama koje bi mogle da trpe njegove stranke koje zastupa. Ti navodi su takođe za Osnovni sud bili neosnovane i to zbog činjenice kako je sud naveo, jer upravo on ima u vidu zaštitu javnog interesa a koji bi mogao biti još više ugrožen kao posledica nastavljanja obavljanja njegove aktivnosti, jer *„ ako bi pobijane odluke rezultirale na kraju postupka kao pravične i zakonite odluke, onda naneta šteta će biti veća kako za javni interes, takođe i za stranke obuhvaćene u postupak u odnosu sa eventualnim potraživanjem za nadoknadu ovde tužioca”*.
88. Takođe, Sud nalazi da je Osnovni sud obradio i žalbeni navod u odnosu sa tvrdnju podnosioca da bi *„odlaganje izvršenja odluka nanelo štetu protivničkoj stranci”*, pri tome nalazeći da je takva tvrdnja neosnovana za šta je sud dao i detaljno obrazloženje.
89. Pored toga za Sud je evidentno da je Osnovni sud sagledao i celu dokaznu građu pri čemu je i zaključio da jedan deo dokaznog predlog podnosioca sadrži i dokaze koji se odnose ne dokazivanje ispunjenost uslova propisanim u članu 22 stav 2 ZUS, već da se oni odnose na

glavnu stvar, te da oni kao takvi ne mogu biti uzeti u razmatranje u ovoj fazi postupka kako se ne bi prejudiciralo glavno pitanje o kome sudovi jos nisu doneli presude.

90. Dalje što se tiče pitanja obrazloženosti rešenja Apelacionog suda u kontekstu navoda podnosioca zahteva, Sud nalazi da je i Apelacioni sud u potpunosti sagledao sve žalbene navode kao i priložene dokaze za koje podnosilac zahteva smatra da opravdavaju njegov zahtev za obustavu sprovođenja odluke. Sud takođe nalazi da je Apelacioni sud u prilog tome dao zaključke, od kojih,

i) prvi zaključak o proceni ispunjenosti uslova člana 22 stav 2 ZUS, pri tome nalazeći da su isti neosnovani i ne argumentovani sa konkretnim dokazima da bi se usvojila žalba i da bi se dozvolilo odlaganje osporenih odluka do odlučivanja prema tužbi podnosioca.

ii) drugi zaključak da je predlog podnosioca uglavnom podržano uz činjenice i dokaze koje se odnose sa glavnim pitanjem, odnosno predmetom tužbenog zahteva tužioca, za koje će sud odlučiti u meriti nakon izvođenja dokaza i razmatranja tužbe za poništenje osporenih odluka, ali koja sada nisu sa uticajem za ocenjivanje poverljivosti zahteva za odlaganje izvršenja odluka.

91. Takodje i u rešenju Vrhovnog suda Sud ne nalazi argumente koje idu u prilog podnosiocu zahteva i to iz razloga što je sud posle procene žalbenih navoda podnosioca zaključio da tužilac-predlagrač nije pružio dokaze da bi utvrdio ispunjavanje tri uslova predviđenih kumulativno za odlaganje izvršenja osporene odluke, kao što se određuje sa članom 22. stav 2, ZUS.
92. Šta više Sud nalazi da je Vrhovni sud oceni i dopunske dokaze koje je podnosilac podneo i to 22.06.2023. godine, od 21.07.2023. godine i 24.07.2023. godine, u cilju opravdavanja osnovanost svog zahteva, pri čemu je Vrhodni sud zaključio, da ovi dokazi i drugi akti priloženi tužbi i žalbi upućeni sudu, nisu dokazi sa uticajem da se usvoji privremena mera i da se odlaže izvršenje odluka tuženog organa dok se ne odlučuje o glavnoj stvari, akti koji se mogu razmatrati i oceniti tokom odlučivanja u meriti stvari prema tužbi.
93. Shodo tome, Sud smatra da su neosnovani navdi podnosioca zahteva da rešnja redovnih sudova nisu dovoljno obrazložena po pitanju ispunjenosti uslova člana 22.stav 2 ZUS, čime se njemu krše prava člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLjP.

Zaključak

94. Konačno, Sud zaključuje da se prvi zahtev podnosioca KI237/23 proglašava kao *“preuranjen zahtev”*, te shodno tome on se odbacuje shodno članu 47. Zakona i tački (b) stava (1) pravila 34 Poslovnika.
95. Sud drugi zahtev podnosioca KI269/23 proglašava kao zahtev kategoriju (iii) *„nepotkrepljeni ili neobrazloženi”*, stoga su navodi o neobrazloženim sudskim odlukama očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je utvrđeno u stavu (2) pravila 34 Poslovnika o radu.

Zahtev za uvođenje privremene mere

96. Sud prodseća da je podnosilac zahteva traži da se uvedu privremena mera i “*obustavi pravna dejstva osporenih odluka (DPL.br. 01/2023 Disciplinske komisije i br. 54/2023 Ministarstva pravde) do konačne odluke suda*“, [...] radi sprečavanja štete i nepopravljivih opasnosti za podnosioca, te da je privremena mera i u javnom interesu [...]“.
97. Međutim s obzirom na to da podnosilac zahteva nije dostavio potrebne dokaze za uvođenje privremene mere i na osnovu činjenice da je Sud već utvrdio da je zahtev podnosioca KI 237/23 preuranjen a zahtev KI269/23 očigledno neosnovan, isti utvrđuje da se zahtev za uvođenje privremene mere mora odbiti u skladu sa pravilima 44 (Zahtev za uvođenje privremene mere) i 45 (Odlučivanje po zahtevu za uvođenje privremene mere) Poslovnika (vidi slučaj Suda [KI10/22](#), podnosilac *Sindikata Instituta za sudsku medicinu*, presuda od 18. jula 2022. godine, stav 85).
98. Iz tih razloga se zahtev za uvođenje privremene mere mora odbiti.

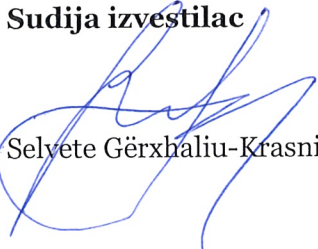
IZ TIH RAZLOGA

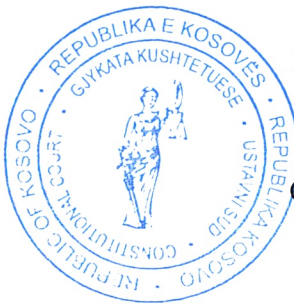
Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 27. i 47. Zakona i pravilima 34 1.(b), 34 2, (2) i 44 i 45 Poslovnika, dana 28.maja 2024. godine, jednoglasno,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za uvođenje privremene mere;
- III. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- IV. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5 člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka Nimani